

tää luokkien olemassaolon ja missä asemassa ne kumpikin tänäpäivänä ovat. — Siis alkakaamme työ viivyttelemättä.

Sam Mäki, joka voitti palkinnon viime lauantai iltana t. k. 11 p:nä "Kiinniottopäivän" iltana Montecello haalilla Ironwoodissa, \$4.00 on lahjoittanut tuon palkinnon **VENÄJÄN NÄLÄNHÄTÄISTEN AUTTAIMISEKSI**. Hän antoi tuon rahat Alex Puiστοille, joka oli yksi "kiinniottopäivän" kerääjiä. Tämä summa on jo niissä Puiston keräyksissä otettu lukuun, joka ilmeni yleistä keräystä koskevassa raportissa. Kiitos lahjoittajille!

Samuel Nyquist, 76 vuotta vanha, kuoli t. k. 14 p:nä kotonaan 934 Newport lukeesilla. Samuel Nyquist on asunut Ironwoodissa 20 vuotta. Hänet kuoli vaimo kolme viikkoa sitten. Heiltä jäi kaksi lasta Ina ja Theodore. Molemmat vanhuksat kuolivat samaan tautiin (Pneumonia).

John Tolonen kuollut. Hänet tuomittiin joku aika sitten Iron kauntin oikeudessa Vaubunin linnaan kärsimään viiden vuoden vankeusrangaltusta tyttärsuolensa raiskauksesta. Oltuaan vankilassa ainoastaan 21 vuorokautta kuoli hän vankilaan. Tolonen oli 51 vuotta vanha.

15 vuotias italialainen tyttö yritti varastaa turkin. Joku päivä sitten tuli Style Shop, kauppaan tämä tyttö ja osti sieltä \$25.00 arvoisen takin. Mutta kun palveluskunnan silmä värttyi, pisti mukaansa \$60.00 maksavan turkin ja käveli nioa kaupasta. Kun huomattiin mitä tyttö oli tehnyt, lähetettiin poliisi hänen jälkeensä joka sai tytön kiinni ja toi-turkinneen päivineen tytön kauppaan takaisin. Mitä työlle tästä tulee, ei ole mainittu.

Uutta kirjallisuutta on saapunut Stealen Jaakalle myytävaksi. Ostakaa jos suinkin on siihen varoja. — Jack Steele.

TULOKSET KERÄYKSESTÄ IRONWOODISSA, MICH.

Venäjän nälkääkärsivien hyväksi. "Kiinniottopäivän" lauantaina Helmikuun 11 p:nä.

Neljatoista kerääjää oli järjestetty kaupunkimme eri osiin lauantaina keräämään avustusta Venäjän nälkähätäisten avustamiseksi. Kerääjien nimet ja saamansa tulokset on tässä allamerkittyinä:

Alex Puiστοs ..... \$ 22.98
Mrs. Turri ja Mrs. Lindh 24.55
Mrs. Paananen ja Mrs. ....
Kauppi 12.40
Mrs. Murto 49.70
Mrs. Lahti 34.85
Mrs. Mike Mäkinen 23.47
Fanny Mäkinen ja Miss .....
Pulström 3.95
Miss Mäkinen ja Gabrielson 1.00
Mrs. Jack Steele 18.03
Jack Steele 186.30

Tuloja yhteensä \$377.23
Menejä "Tag Day" lappuihin ja nauhaan yhteensä 10.75

Puhdas jäännös \$366.48.

Tämä summa on lähetetty Friends of Soviet Russia, 201 West 13th. St. New York City. Tämä Venäjän Ystävä niminen yhdistys huolehtii siitä, että rahat käytetään ruokatarpeiden ostoon Venäjän nälkähätäisille ja tullaan ne kuljettamaan suorinta tietä nälkäalueelle.

Valkakaan tulokset eivät olleet niin suuret, kun odeltäksin toivottiin, tahto Ironwoodin paikallinen keräyskomitea lausua viivittelemät kiitokset kaikille niille, jotka uhraivat tämän asian hyväksi sen kuin voivat ja komitea lausun kiitokset Venäjän nälkähätäisten puolesta myöskin kaikille kerääjille, jotka työskentelivät päivän tämän jalan asian eteen. Tosin suurin osa (Tag Day) Kiinniottopäivän saaduista rahoista on kertynyt **TYÖLÄISTEN TASKUN POHJALTA VII-MEISISTÄ LANTEISTA**, sillä mainitsin lukeesilla, joissa kerääjät saivat su-

remmat tulokset, asuu vain **TYÖLÄISIX**. Työläinen ymmärtää lähemmin sen, mitä on **TODELLINEN NÄLKÄ** kuin sellainen henkilö, joka ei koskaan ole nähnyt puutetta, tahi joka ei usko joutuvansa puutteeseen. Sen todistaa kaikki kerääjien saavutukset "Tag Day" kiinniottopäivänä. On merkille pantava se seikka, että ne jotka olivat kieltämässä parempiosaiten kaupungin osaa, josta luultiin saattavan suurimmat tulokset — olivatkin tuloksiltaan näiden pienempiä. Eimeriksiksi nuo kaksi keräyssakkaa, jotka kiertelivät kaupungin piirissä. Tollellä oli tulokset \$3.95 ja toisella sakilla kokonainen \$1.00. Mahdollisesti voi olla syynä sekin, että nämä kerääjät olivat kokemattomia nuoria tyttöjä, jotka ehkä ujostelivat esintyvä asiallaan. Jokaisella joka tavalla tai toisella oli avustamassa tätä keräystä, olisi pitänyt olla **SYDÄMEN ASIANA** tämä asia. Ironwoodin liikemiehiltä keräsi Jack Steele yhteensä \$186.30. Tämä summa tosin ei tullut päivässä eikä kahdessaakaan keräyksellä. Mutta Steele uhrasi aikaa tähän keräykseen kahdeksaan päivää. Liikemiehen joukossa on useita \$10.00 ja \$5.00 lahjoittajia, mutta suurin osa on saatu kokoon \$2.00 ja \$1.00 ja siitä alle aina 25 sentin lahjoituksin asti. Mahdollisesti olisi liikemiehet lahjoittaneet enemmänkin, mutta heillä on nykyään kireät raha-ajat, kuten heistä moni vaakuutti. Se on uskottavaakin, sillä työttömien työläisten taskuista ei heru paljon liike-elämän vilkastumiseksi. Sen kahdeksan päivää, jonka uhrasin tälle keräykselle liikemiehiltä, tein sen havainnon, että toisielisten liikemiehen keskuudessa oli paljon pienemmässä määrässä niitä, jotka kokonaan kieltäytyivät antamasta mitään tähän keräykseen kuin suomalaisten liikemiehen keskuudessa, vaikkapa vertaakin senkin, että suomalaisia liikemiehiltä on vähemmän tässä kaupungissa kuin toisielisiltä.

Komitean puolesta lausun kiitokset myöskin kaikille liikemiehille, jotka ovat joko suurempia eli pienempiä lahjoituksia tehneet. Kiitos ei kuulu niille, jotka olivat kylmiä tälle asialle — olivat kylmiä. — Miksi? — Ehkä siksi, että heillä on pian omat keräyksiensä toimitettava ja edessään on mat "jalot elämäntehävänsä." Kun lukijat silmäilevät tätä allaolevaa liikemiesten nimilistaa, jotka ovat tavallaan auttaneet Venäjän **NÄLKÄI-SIX LAPSIA**, huomaatte itse kuka liikemies on kieltäytynyt tästä tehtävästä. Tehkää itse johtopäätös, kuka on ollut myötätuntoinen ja kuka ei. — Silloin kun nämä "kieltäytyneet" odottavat saavansa teidän kaikkien kannatusta puolelleen, silloin on meillä työläisillä ikäänkuin velvollisuus muistuttaa niitä ensin, jotka myötätuntoisesti ovat suhtautuneet tähän keräykseen. Tässä on mainittu nyt ne liikemiehet, jotka ovat lahjoittajia tehneet. Ennenmin on jo ollut liikemiesten nimiä. Edellinen rahallinen tulos oli \$45.00. Julaisu Työmiehesä ja samoin julaistu Työmiehesä nämä \$141.30. Lahjoittajat yhteensä \$186.30. — Jack Steele.

ISHPEMING, MICH.

Osaston kokouksessa Helmik. 15 p. oli paljon asioita käsiteltävänä. M. m. luku ja puhumarenkaan alustava kokous päätettiin pitää Helmik. 19 p:nä ja kehoitettiin kaikkia, jolle jostakin arvosta on itsensä kehittämiseen, niin saapumaan kokouksiin, jotta tullaan pitämään jäsenistön valitsomalla ajalla — joka keskiviikko-iltana kun ei ole osaston kokous. Ja olipa se syntynyt toinenkin lapsi, jota myöskin olisi kasvatettava, nim. lausunotengos. Ollisi suotava, että jäsenistö ottaisi tämän nyt omaksi asiakseen ja alkaisi käydä itseään kehittämässä, joka olisi jokaiselle tarpeellinen tulevia aikoja varten.

Osastoon yhtyi 4 uutta jäsentä. Yksikin jäi hyväksymättä kun ei ollut saapuvilla. Hilma ja Jack Hill sekä Elias

ja Manda Ranta. Tervetuloa joukkoomme!

Ja ne jotka ovat taloudellisesti maksukyvyttömiä, vaatipot Jäsenkirjurilta vapaamerkkejä ja seisokaa edelleen jäsenenä köyhällistön rintamassa. "Charleyn tti!" on harjoitusten alla Ishpeingin ja Negauneen yhteisillä voimilla. Täällä näytellään Helmik. 28 p:nä ja Negauneessa heidän määrämällänsä ajalla.

Tytöt pitivät **Valentine tanssit** t. k. 14 p:nä. Haalin sievästi koristivat ja väkeä olikin runsaasti pyöräilemässä hyvän musiikin soledessa. Sillä lailla tytöt, edelleenkin. Koskas eukot taas tanssittaa yleisöä?

Täällä porvaristo tohisee Karjalan keräyksen kanssa kovasti. Entiseen mallinsa tietämättömiä työläisparkeja narrallevat niinkuin ennenkin. Luulisi tämän ajan opettavan ajattelemaan omilla aivoillaan ja eikä antamaan porvariston yksin hommata. Eikä luulisi työläisten kirstävän nuuraa enää omassa kaulassaan.

Laki ja järjetysä. Poliisi Joseph Agrello West Division kadulla, C. C. Comp. peräänkatsoja, raiskasi 13 vuotiaan tytön. \$5,000 takauksen puutteessa piti mennä Marguettin linnaan. Näinä päivinä on asia edessä, miten sitten päättynee. Näyttää siltä, että lain valvojat itse aikavat tullaamaan lakia joka tavalla.

Mr. ja Mrs. Kosken tytär, **Impi**, kuoli Tammik. 8 p:nä keuhkokuumeeseen, 15 vuoden iässä. Mr. ja Mrs. Filius Knuuttilan tytär **Aili** kuoli Tammik. 28 p. noin 6 kk. vanhana. Mrs. Nels Palomaki kuoli Helmik. 9 p:nä kaupan sairastettuaan syöpätautia, 47 vuoden iässä.

Kupletti-mestari **Tanner** pyysi haalla S. S. Osastolta saadakseen esittää silloin-rakennus-kuplettejaan täällä meille. Mutta emme tahdo rakentaa siltää "lahtarien" ja työläisten välille, vaan haluamme replä nekin vähät siltät mitä välillämme vielä mahtaa olla, eikä niitä enää rakentaa. — Anna Wiltala.

FORT BRAGG, CALIF.

Koska olen ompeluseuran toimesta tullut valituksi tähän virkaan, niin tahdon tehtäväni täyttää. Ompeluseura on pitänyt kokoukset säännöllisesti joka toinen torstai. Mielestäni osanotto kokouksiin saisi olla vilkkaampaa, katsoen paikkakuntaan. Täällä ei ole pitkät matkat esteenä eikä tarvits katukaaroja odottaa. Täällä on siksi paljon naisia, jolla on aikaa kun vaan haluavat käydä kokouksissa. Toivon, että kaikki naiset otavat käsitöitä tehdäksseen, että saataisiin oikeen iso kasa siksi kun on myyjäiset. Koetetaanpa joukolla näyttää mitä aikaan saadaan. Me varmast saamme jotain suurta, kun vaan kaikin yhdessä yritetään. Käsitöitä on saatavana Mrs. Aino Juvo-selta.

Ompeluseuran toimesta oli iltama t. k. 12 päivänä. Yleisöä oli saapunut vähänpuoleisesti, joten tulot oli samassa mukaa. Ompeluseuran naisilla on aikomus laittaa kartiin Toverituvan akkunoihin. Viime kokouksessa valittiin kolmi-henkilinen komitea ottamaan selvää arviokustannuksista ja päättämään minkälaisista vaatetta otetaan. Johtokunnan miehet olivat antaneet sellaisen evästyksen, että ne pitää naisten laittaa hyvät, joten koetetaan parastamme.

Näytelmäseura on vilkkaase käynnissä ollut, kappaleita on aina joka kahden ja kolmen viikon kuluttua. Maaliskuun 18 p:nä on tuo kuuluisa näytös "Tuhaajapolka". Silloin taas Toveritupa täyteen katsomaan esityksiä, niin sitten paikkaitsemme näyteltiin valvat.

Kurkkumäkiä raivoaa paikkakunnalla suuremäärässä. Koulut on pantu kiinni ainakin kahden viikon ajaksi. Koululapset on tarkastettu ja huomattu, että niissä on paljon sellaisia, joissa on kurkkumäden basililla. Näiden suhteen on määrää olla hyvin varo-

vaisia. Lapset on varattava niin, ettei ne saa vilustua eikä liikkua kotos mihinkään. On tämä rutto jo joitakin saanut saaliikseen ja vie ehkä enempi jos ei sitä saada estetyksi.

Toisella kertaa **enempi Tervehdys seentlelailalle** ja kaikille Toverittaren lukijoille. Toveruudella: **Saimi Erickson**.

FORT WILLIAM, ONT., CAN.

Ja nyt Ft. Williamin ompeluseuraassa herättiin, kun Toverittarelle valittiin kirjeenvaihtaja, ja kun minä sen kunnian satuin saamaan, niin rupean kertomaan paikkakuntamme touhuja ja kuuluisia.

Osastolla ei ole ollut tällä kertaa mitään alaosaista kuin ompeluseura ja sunnuntaikoulu toiminnassa. Ompeluseuran naiset sitä ovatkin tämän talven aikana parhaiten toimineet. V. k. 6 p. oli ompeluseuralla naamiohuvit, jotka onnistuivat yli toiveitten. Nettotulot iltamasta olivat yli \$40.00. Tämä summa olikin kai parhaimpia saavutuksia tämän talven iltamista.

Seuraava isoimpi kappale "Martyyrit", 5-näytöksinen, esitetään näytelmäseuran toimesta. En tiedä vielä varmaan milloin se esitetään, mutta seurakkaa williamilaiset paikkallista ilmoituksia. "Martyyrit" on työväen näytelmä, aihe Suomen luokkasodasta. Kenkään en voi sanoa että: En minä mene, se näytettiin täällä silloin ja silloin jne., sillä tämä on ensi kerta kun kappale Canadassa esitetään, silloin kaikki Pirtillie!

Täällä on osaston toimintaa kohtaan kova boikotti. Ei yksistään vanhoillisten taholta, vain myöskin meidän "toollisen vapauden puolittajilta." Jokaisista huvittaisuutta mitä toimeenpannaan osaston talolla boikotetaan mitä ilkeimmin. Oli pa kysymys Venäjän nälkähätäisten, Karjalan Kommunin tai meidän sen tapaisten avustamien. Pitkin ruokatalon nurkkia niistä märehdittään ja kritiseerataan, että sinne ja sen taakuun ne rahat menivät eikä kenenkään nälkähätäisten hyväksi.

Hiljattain täällä esitettiin 3 näytöksinen hyvä työväen näytelmä "Lowlain lakko". Katsoen puolella oli ainoastaan noin kolmisenkymmeneä henkeä. Samana iltana naapuri kylässämme Port Arthurissa laulaa renkautta ja katsoen paikkakuntaan. Kutettiin jonkin skandaali kupletteja ja sinne riensivät "toivallankumoukselliset" että "hipput vinkul". Joka oli kai hyvin yösrakentavaa ja teollisuusvapautta kohtavaa.

T. k. 11 p:nä "Vapaudessa" alkoi Canadan puuttavatyöläisten Joe Knightin, P. I. I. Kongressissa olleen viikkorallisen edustajan raportti. Seuratkaapas tarkalleen ja verratkaa I. W. W:n edustajan Geo Williamsin protokollaan. Molempain niin Williamsin kuin Knightin raportit ovat myöhystyneenä tulleet meidän eteesme. Williamsilla ei ollut "riittävästi aineistoa", ja Knightin ollut kova kiire muussa hommassa. No, parempi myöhään, kun ei milloinkaan!

Nyt lopuksi huomautan osaston neitokaisille ja muille akkaväelle: Ompeluseuran kokousaika on muutettu pidettäväksi maanantai iltasin kello puoli kahdeksaan. Tulkaapa kaikki mukaan, sillä niistä jos haluamme, saamme muodostumaan hauskoja ilanviettoja. Toveruudella. — Matju.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LAAKEKIRJA — No. 5

Sillä on yli 25 mien ja naisten tautia esittelyä. Kuiten myöskin tydeellinen luettelo suomalaisista kotitalouksista. Mitä jokainen voi itse välttää omissa lääkkeitä tällainen samasta työssä lääkkeitä hinnat y. m. Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan suomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia. Tästä kirjan saatte vapaasti ja pitkä sen olla jatkuvan suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvittatte, varokaa hembuukit lääkkeitä ja hembuukit taktoreita.

—Ligeell'in Apteekki on suuri —
—Suon. Apteekkilike Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.